

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 13. března 2025 v trestní věci odsouzeného Josefa Gruncla, narozeného dne 27. října 1979, stížnost zmocněnce poškozených [REDACTED], narozené [REDACTED] a [REDACTED], narozené [REDACTED], JUDr. Rostislava Sochora, proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. února 2025, č. j. 3 T 12/2024-572, a rozhodl

takto:

Podle § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu se usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. února 2025, č. j. 3 T 12/2024-572 **zrušuje a znovu se rozhoduje** takto:

- I. Podle § 154 odst. 1, § 155 odst. 4 trestního řádu je odsouzený [REDACTED] **povinen** zaplatit poškozené [REDACTED], narozené dne [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupené zmocněncem JUDr. Rostislavem Sochořem, AK Ústí nad Labem, náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy, včetně nákladů vzniklých přibráním zmocněnce, v celkové výši **26 680,50 Kč**.
- II. Podle § 154 odst. 1, § 155 odst. 4 trestního řádu je odsouzený [REDACTED] **povinen** zaplatit poškozené [REDACTED], narozené dne [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupené zmocněncem JUDr. Rostislavem Sochořem, AK Ústí nad Labem, náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy, včetně nákladů vzniklých přibráním zmocněnce, v celkové výši **26 680,50 Kč**.
- III. Návrh poškozených na náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy se co do částky **20 836,20 Kč zamítá**.

Odůvodnění:

1. **Napadeným usnesením** soud prvního stupně rozhodl tak, že podle § 154 odst. 1, § 155 odst. 4 trestního řádu je odsouzený [REDACTED] povinen zaplatit poškozené [REDACTED], narozené dne [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupené zmocněncem JUDr. Rostislavem Sochořem, AK Ústí nad Labem, náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy, včetně nákladů vzniklých přibráním zmocněnce, v celkové výši 11 954,80 Kč a dále je povinen zaplatit poškozené [REDACTED], narozené dne [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupené zmocněncem JUDr. Rostislavem Sochořem, AK Ústí nad Labem, náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy, včetně nákladů vzniklých přibráním zmocněnce, v celkové výši

11 954,80 Kč. Dále rozhodl, že návrh poškozených na náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy se co do částky 50 287,60 Kč zamítá.

2. Proti tomuto usnesení podal zmocněnec poškozených řádně a včas **stížnost**.

3. Zmocněnec zejména nesouhlasí s posouzením úkonu převzetí věci jako společného úkonu při zastupování více klientů, neboť tento představuje i při zastupování sebevětšího počtu klientů vždy samostatný úkon právní služby u každého z klientů. Z toho důvodu za něj podle zmocněnce náleží vždy odměna v plné výši.

4. Obdobně nesouhlasí ani s posouzením úkonu sepis příslušného podání jako společného úkonu. K tomu uvádí, že každá z poškozených uplatnila své nároky samostatným podáním, jehož součástí je u každé z poškozených odpovídající vyjádření. Podání nebyla sepisována ve stejnou dobu a v době sepisu prvního z nich ještě zmocněnec neměl k dispozici plnou moc od obou klientek. Také z toho důvodu tedy nemohlo jít o společné zastoupení.

5. Z uvedených důvodů zmocněnec navrhuje, aby bylo napadené usnesení zrušeno a aby byla poškozeným přiznána náhrada za převzetí zastoupení a sepis přihlášky pohledávky spojené s vyjádřením poškozené a oběti odpovídající plné výši odměny, jako samostatný úkon právní služby.

6. **Vrchní soud v Praze** přezkoumal z podnětu podané stížnosti postupem podle § 147 odst. 1 trestního řádu správnost výroků napadeného usnesení, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost je důvodná.

7. Předně vrchní soud zdůrazňuje, že důsledně ctí revizní princip, jež stanovuje rozsah přezkumné povinnosti stížnostního orgánu ve stížnostním řízení a jež pro stížnostní orgán rozhodující o stížnosti zakotvuje jednak oprávnění, jednak povinnost, provést vždy a bezvýjimečně přezkum celého usnesení bez ohledu na to, jaké stížnostní námitky byly ve stížnosti uvedeny, popř. zdali vůbec nějaké byly uvedeny (v případě podání blanketní stížnosti).

8. Vrchní soud se nejprve zabýval korekcí výše odměny za jeden úkon právní služby.

9. K úkonům právní služby realizovaným po 1. 1. 2022 se vyjádřil Vrchní soud v rozhodnutí ze dne 14. 6. 2022 sp. zn. 7 To 32/2022. Podle tohoto rozhodnutí se při stanovení odměny zmocněnce poškozeného za právní služby poskytnuté od 1. 1. 2022 pro určení tarifní hodnoty užije ustanovení § 10 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) pouze ohledně těch úkonů právní služby, které jsou výlučně spojeny s adhezním řízením (následně je pak dán demonstrativní výčet takových úkonů – první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení; písemné podání nebo návrh ve věci samé stran nároku poškozeného; účast na jednání před soudem v případě jednak přednesu návrhu na uložení povinnosti obžalovaného k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích způsobené trestným činem nebo k vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, jednak v případě přednesu závěrečné řeči a v sepisu odvolání). Ve vztahu k ostatním úkonům právní služby, ke kterým je zmocněnec poškozeného oprávněn bez ohledu na to, zda je ve věci vedeno adhezní řízení či nikoli, se uplatní tarifní hodnota uvedená v § 9 odst. 1 advokátního tarifu.

10. Podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snižená o 20 %.

11. K argumentaci soudu prvního stupně judikaturou Ústavního soudu týkající se aplikace ustanovení § 9 odst. 4 písm. a) advokátního tarifu vrchní soud uvádí, že tato byla překonána nálezem Ústavního soudu ze dne 10. 4. 2024, sp. zn. IV. ÚS 1788/23, dle kterého „soud nemůže paušálně přistoupit k použití tarifní hodnoty 50 000 Kč na veškeré oblasti práva obsáhnuté v § 9 odst. 4 advokátního tarifu“. Dle Ústavního soudu „mohou soudy ustanovení § 9 advokátního tarifu použít pouze

tehdy, pokud nemohou hodnotu věci nebo práva vyjádřit v penězích, respektive ji mohou zjistit jen s nepoměrnými obtížemi“, což není tento případ.

12. Vrchní soud tedy uvádí, že za úkony právní služby týkající se adhezního řízení, náleží zmocněnci odměna ve výši 9 300 Kč za jeden úkon právní služby, resp. 7 440 Kč u společných úkonů, a za ostatní úkony právní služby 1 500 Kč, resp. 1 200 Kč u společných úkonů.

13. Dále se stížnostní soud zabýval námitkami zmocněnce, že se v případě úkonů převzetí zastoupení a sepis příslušného podání nejedná o tzv. společné úkony, za které by náležela zmocněnci odměna snížená o 20 % na základě ustanovení § 12 odst. 4 advokátního tarifu. V tomto směru stížnostní soud uvádí, že zcela evidentním účelem tohoto ustanovení je umožnit odměnit zvýšené množství práce advokáta zastupujícího v jednom řízení více klientů, neboť to mu s větším počtem zastupovaných osob v řízení zcela přirozeně roste; jinak by docházelo k nepoměru, kdy by advokát nemohl být odměňován za společné úkony učiněné ve prospěch více zastupovaných klientů v jednom řízení částkou vyšší, než jakou by byl odměňován v případě zastupování jen jednoho klienta v něm. Zcela zjevně je právě proto v ustanovení § 12 odst. 4 advokátního tarifu stanoveno, že u společných úkonů advokátovi náleží odměna za každou osobu, kterou zastupuje. Dále je ovšem evidentní i záměr normotvůrce nějakým způsobem reflektovat to, že situace, kdy je v jednom řízení vícero osob společně zastoupeno jedním advokátem, není a nemůže být ekvivalentní situaci, kdy advokát zastupuje jednotlivé osoby v různých řízeních, což musí mít nutně vliv i na výši odměny za takové úkony právní služby. A právě proto normotvůrce do předmětného ustanovení zakotvil i 20 % korekci odměny za společné úkony právní služby směrem dolů (srov. usnesení Vrchního soudu ze dne 2. 5. 2023 sp. zn. 10 To 20/2023). Je však nutné dodat, že při aplikaci ustanovení § 12 odst. 4 advokátního tarifu musí jít vždy o tzv. společné úkony, nikoliv o takové úkony, které se týkají pouze jediného klienta, jako je tomu například právě u převzetí a přípravy zastoupení či sepisu návrhu na náhradu škody a nemajetkové újmy. Stížnostní soud se tedy ztotožňuje s názorem zmocněnce, že v případě výše uvedených úkonů se jednalo o úkony, které byly učiněny výlučně jen pro jednoho ze zastoupených a měla mu za ně být přiznána odměna v plné výši.

14. Stížnostní soud se dále s ohledem na výše uvedené zabýval ještě dalšími dvěma právními úkony, kterými jsou prostudování spisu po skončení vyšetřování a účast u hlavního líčení, při kterém došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí. Tyto úkony jsou tzv. ostatními úkony k nimž jsou zmocněnci poškozených oprávněni bez ohledu na to, zda je ve věci vedeno adhezní řízení či nikoliv (§ 43 odst. 1 trestního řádu). Nadto se jedná o společné úkony ve smyslu ustanovení § 12 odst. 4 advokátního tarifu, a z tohoto důvodu za ně náleží zmocněnci odměna ve výši 1 200 Kč za každou z poškozených, resp. u úkonu účasti na hlavním líčení, při kterém došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí s ohledem na ustanovení § 11 odst. 2 advokátního tarifu odměna ve výši jedné poloviny, tedy 600 Kč za každou poškozenou.

15. Jen pro úplnost je třeba konstatovat, že s ohledem na to, že výrok stížností napadeného usnesení správně obsahoval toliko číselné vyjádření přiznávané a nepřiznávané částky, jak je recentní judikaturou preferováno (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 10. 2022, sp. zn. 1 Tmo 17/2022, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 11/2023) a s ohledem na to, že zmocněnci byla stížnostním soudem jeho odměna a náhrada hotových výdajů významně navýšena, bylo možné všechna výše vypočtená pochybení soudu prvního stupně z pozice stížnostního soudu napravit, neboť se s ohledem na uvedenou judikaturu nejedná o porušení zákazu *reformace in peius* zakotveného v ustanovení § 150 odst. 1 trestního řádu, jež zapovídá změnu usnesení v neprospěch osoby, která stížnost podala, nebo v jejíž prospěch byla podána.

16. Pro přehlednost je níže vložena celková tabulka, z níž lze vyčíst výši odměny zmocněnce za jednotlivé úkony právní služby a výši paušální náhrady hotových výdajů jež mu byly vrchním soudem po provedení všech výše uvedených korekcí přiznány:

1. Odměna za úkony právní služby (§ 7, § 10, § 11, § 12 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1966 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů)

Datum	Úkon právní služby	Počet úkonů		Mimosmluvní odměna
		Onemichl	Brandlová	
6. 8. a 13. 8. 2024	převzetí a příprava zastoupení	1	1	18 600,00 Kč
6. 8. a 13. 8. 2024	sepis přihlášky pohledávky	1	1	18 600,00 Kč
20. 8.2024	prostudování spisu po skončení vyšetřování	1	1	3 000,00 Kč
19. 9.2024	účast u hlavního líčení, při kterém došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí	1	1	1 500,00 Kč
Celkem		8		41 700 Kč

2. Náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 1, odst. 3, odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů)

Hotový výdaj	Výše náhrady
Režijní paušál za 8 úkonů právní služby á 300 Kč	2 400 Kč

Odměna a náhrada celkem bez DPH **44 100 Kč**

Odměna a náhrada celkem i s DPH 53 361 Kč

17. Z důvodů shora uvedených rozhodl Vrchní soud v Praze, jak ve výrocích tohoto usnesení uvedeno.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není řádný opravný prostředek přípustný.

Praha, 13. března 2025

Mgr. Petr Hovorka, v. r.
předseda senátu